

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A. B.**

ukaranego za czyn z art. 94 § 1 k.w.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw.
z art. 112 k.p.s.w.

w dniu 28 września 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie
z 30 maja 2022 r. sygn. akt V W 1746/22,

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie braku obligatoryjnego
rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia
pojazdów i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie wyrokiem
nakazowym z 30 maja 2022 r. sygn. akt V W 1746/22, uznał A. B., za winnego tego,

że w dniu 18 stycznia 2022 r. około godziny 14.40 w W. w ruchu lądowym, na drodze publicznej, jadąc ulicą (...) od strony ul. (...) w kierunku ul. (...), naruszył przepis określony w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. a Ustawy o kierujących pojazdami w ten sposób, że kierował pojazdem marki T. o nr rej. (...), nie posiadając wymaganych do tego uprawnień, tj. popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1500 zł (pkt 1). Wyrok nakazowy zawierał ponadto zwolnienie obwinionego od ponoszenia kosztów sądowych (pkt 2).

Wskazany wyrok nakazowy nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 20 października 2022 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go „w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, na niekorzyść obwinionego A. B.” i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w., polegające na odstępieniu od orzeczenia wobec obwinionego A. B., środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 94 § 1 k.w.”.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż uwzględnienie kasacji na niekorzyść jest w niniejszej sprawie dopuszczalne, albowiem została ona wniesiona przed upływem 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku (art. 110 § 2 k.p.s.w.), co nastąpiło w dniu 20 października 2022 r.

Zgodnie z treścią art. 94 § 3 k.w., w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r., nadanym ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021. 2328 z dnia 16 grudnia 2021 r.), w razie popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., to jest prowadzenia pojazdu

mechanicznego bez uprawnień, obligatoryjne jest orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, zasady wymiaru, którego określa art. 29 k.w. W takim, kategorycznym, brzmieniu przepis ten obowiązywał zatem zarówno w dacie popełnienia wykroczenia (18 stycznia 2022 r.), jak i wydania zaskarżonego wyroku nakazowego (30 maja 2022 r.), nie pozostawiając Sądowi Rejonowemu żadnej dowolności w zakresie orzekania o zakazie prowadzenia pojazdów. W razie skazania za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w., jeżeli tylko zostało ono popełnione po 31 grudnia 2021 r., obligatoryjne jest orzeczenie, na podstawie art. 94 § 3 k.w., środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Tymczasem w zaskarżonym kasacją wyroku nakazowym zaniechano orzeczenia tego środka karnego, nie realizując tym samym nałożonego ustawą obowiązku. Wobec obligatoryjnego brzmienia przepisu art. 94 § 3 k.w. wadliwość zaskarżonego wyroku ma charakter rażący i w sposób oczywisty wywiera wpływ na jego treść, albowiem A. B. nie ponosi konsekwencji prawnych swojego czynu, które zobligowany jest ponosić.

Na marginesie należy przypomnieć, że uchwała pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt I KZP 21/14 (OSNKW 2016, z. 1, poz. 1), dopuszcza w postępowaniu kasacyjnym uchylenie zaskarżonego wyroku wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne (co do aktualności zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2017 r. sygn. akt IV KK 91/17).

W tym stanie rzeczy, zaskarżony wyrok należało uchylić w części dotyczącej braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym - i w tym zakresie przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania. Sąd ten powinien uwzględnić, obowiązujący w dacie popełnienia wykroczenia, stanowczy charakter przepisu art. 94 § 3 k.w.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(B.B.)

[ms]